

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת מנחות ק"ק"ו
שבת פר' וישלח | י' ט"ז בכסלו (18-24 לנובמבר)

דף ק': "ברקאי"

בבית המקדש היו מקריבים בכל יום בבוקר קרבן התמיד, לפני כל הקרבנות. בסוף הלילה היה הממונה על הכהנים אומר לכהנים: צאו למקום גבוה בבית המקדש והשקיפו למזרח כדי לראות אם זרח אור היום והגיע זמן שחיטת תמיד של שחר. אם ראה הצופה שזרח האור במזרח, הוא מריז: "ברקאי" - האיר השחר והבריק. יש אומרים שהקריבו את הקרבן קצת מאוחר יותר, כשהאור התפשט יותר. ומדוע היו צריכים צופה מיוחד שיגיד אם הגיע הבוקר? כי פעם אחת ארע שהלבנה האירה מצד מזרח קצת לפני שעלה השחר והכהנים חשבו שזהו אור היום והקריבו את קרבן התמיד. אחר כך נאלצו לשרוף אותו כקרבן פסול מפני שהוא נשחט בלילה. מאז תיקנו שיעלה כהן בכל בוקר כדי לבדוק שאכן האיר הבוקר.

מאז תיקנו שיעלה כהן בכל בוקר כדי לבדוק שאכן האיר הבוקר.

דף ק"א: לשכת העצים

בבית המקדש היתה לשכה מיוחדת, "לשכת העצים" שבה בדקו כהנים את העצים שבהם הסיקו אש על המזבח, כדי לוודא שאין בהם תולעים, כי עץ שיש בו תולעים אינו ראוי לעלות על המזבח. כפי שקרבן בעל מום אינו עולה על המזבח.

דף ק"ב: קרבן אשם תלוי

אדם שאינו בטוח אם חטא, למשל, הוא עשה מלאכה ביציאת השבת ואינו יודע אם עדין לא יצאה השבת ועבר על איסור, או שמא כבר יצאה שבת ולא עבר על איסור - מביא אשם תלוי. תלוי מלשון ספק, כי הקרבן מובא על ספק עברה.

ראובן הסתפק אם הוא עבר עברה ולפיכך הוא הקדיש קרבן אשם תלוי. אולם, לאחר מכן התברר לו באופן ודאי שהוא לא עבר עברה - מה עושים עם הבהמה?

רבי מאיר אומר: הבהמה חוזרת להיות בהמת חולין, כי התברר שהוא לא היה צריך להקריב קרבן.

ואילו חכמים אומרים: הקרבן קדוש, אלא ימתינו עד שיפול בו מום, וימכרו אותו ובכסף יקנה קרבן נדבה, מפני שאין ספק שכונתו היתה שהקרבן יהיה קרבן גם אם בסוף יתברר שהוא לא חטא בחטא שהסתפק עליו.

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת מנחות, דף ק'

"אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: לא בבליים הם אלא אלכסנדרים הם, ומתוך שזונאין את בבליים קוראין אותם על שם בבליים"

לישנא - לשון
שמעתא - שמעיה

הסבר: במשנה מסופר על כוהנים "בבליים" שהיו אוכלים שיעיר החטאת של יום הכיפורים כשהוא נא, כאשר יום כיפור היה חל בערב שבת ולא יכלו לבשל אותו. רבי יוחנן אומר שאלה לא היו באמת בבליים אלא אלכסנדרים, אבל מכיוון שאנשי ארץ ישראל שראו שזונאין את הבבליים, השתמשו בשם ככינוי גנאי.

★ | מן ההסטוריה

מלחמת לבנון השנייה

בקיץ שנת תשס"ה (2006) התנהלה במשך 34 ימים מלחמה בין ישראל לחיזבאללה. המלחמה החלה לאחר שהחיזבאללה הרגו 3 חיילי צה"ל וחטפו שניים נוספים. לאור זאת החלה ישראל לתקוף את כוחות החיזבאללה בעיקר בדרום לבנון, ואלו בתגובה ירו טילים לעבר מטרות ויישובים בעיקר בצפון הארץ. במהלך המלחמה נהרגו 44 אזרחים ו-121 חיילים, ונפצעו 2,000 אזרחים ו-628 חיילים. המלחמה הסתיימה ב-14 באוגוסט 2006, בהסכם הפסקת אש, וכתוצאה מכך נערך צה"ל בהערכות חדשה מול לבנון.

חיילים מחטיבת הנח"ל צועדים בחזרה מלבנון לאחר הפסקת האש (Wikipedia, Hmbr)

מתפלפלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

שני חברים החליטו לפתוח מסעדה בשותפות. אחד מהם ביקש שהמלצרים במסעדה יהיו אנשים עם מוגבלויות שונות וצרכים מיוחדים כדי לתת להם תעסוקה ופרנסה, ואילו השני טען שזה יבריא לקוחות שירצו שירות מהיר ומקצועי.

מצד שני:

טוען השותף השני שמסעדה זה לא מקום לקיים בו מצוות כאלו. מצוות אפשר לקיים במקום אחר ולא בעסק. אנשים באים למסעדה כדי לאכול וכדי לקבל שירות מקצועי ומהיר ואם הם ייראו שאלו המלצרים והשירות איטי יותר ולא מקצועי הם לא יבואו יותר למסעדה הזו.

מצד אחד:

טוען השותף האחד שזו מצווה גדולה להעסיק עובדים עם מוגבלויות וצרכים מיוחדים ובכך לתת להם כבוד, תעסוקה, פרנסה ולעזור להם להשתלב בחברה ככל הניתן.

ו...מה?
ע'תכס?

דבר תורה

במפגש שבין יעקב לעשיו שבפרשתנו אנו מגלים את המקנה הרב והעושר הגדול שהביא עמו יעקב אחרי השנים הרבות שהוא עבד בבית לבן. הוא שולח לעשיו במתנה מאות בהמות, עד כדי כך שעשיו בעצמו לא מאמין למראה עיניו ואומר: "מי לך כל המחנה הזה?" רגע לפני אותו מפגש עם עשיו, חוזר יעקב לאחור, חוצה נחל מסוכן, וכל זאת בכדי להציל פכים קטנים השייכים לו, אותם שכח בצדו השני של הנחל. **מדוע אדם עם רכוש כה רב כמו יעקב טורח לשוב לאחור ולחצות נחל כדי להציל פכים קטנים וזולים?**

במעשה הזה מלמד אותנו יעקב אבינו שגדולתם של אנשים גדולים מתבטאת בין היתר בכך שהם שמים לב גם לדברים ולפרטים הקטנים. הם קשובים לבריות ולצרכים שלהם, הם שמים לב לכל דבר ופועלים לתקן גם דברים שנראים כביכול קטנים. המעשה הזה של יעקב מבטא את גדולתו ותשומת ליבו לדברים ולפרטים הקטנים אך החשובים שבחיים.

מי אני?

- נולד ברעננה בתשל"ה (1975) למד בישיבת בני עקיבא, במכינה בעלי ובאוניברסיטת אריאל.
- התנדב לצנחנים, היה קצין ביחידת אגוז, ובמלחמת לבנון השנייה היה סמג"ד גדוד 51 של גולני.
- בקרוב בבית-ג'בייל בלבנון נזרק רימון לעבר הכוח עליו פיקד. הוא זינק על הרימון תוך כדי קריאת "שמע ישראל" ובכך הציל את חיי חבריו.
- על המעשה הזה הוענק לו לאחר מותו "עיטור העוז", אותו קיבלו בשמו הוריו ואשתו.

לְהַלְלֵךְ אֱלֹהִים לְעַלְמֵי עַד

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
התלמוד חתימת 495	רבי הנשיא יהודה 3930	רבי עקיבא 3880	בית המלך חורבן 3828	הלל הזקן 3728	הקמת בית המלך ה-2 -352	חורבן בית המלך ה-1 -586	חונות בית המלך ה-1 2934	שלמה המלך 2883	מתן תורה בצלאל 2448	אפרים ומנשה יציאת מצרים -1311	בניי במצרים -1521	אברהם אבינו -1812	בריאת העולם -3760

סדר קודשים, מסכת מנחות, דפים ק"ג-ק"ו

דף ק"ג: רבי יהודה בר אלעאי

לגבי הלכה מסוימת אומר התלמוד: "פתח רבי יהודה בר אלעאי, ראש המדברים בכל מקום, ואמר". **מי היה רבי יהודה ומדוע הוא כונה "ראש המדברים בכל מקום"? רבי יהודה היה תלמיד מובהק של רבי עקיבא, ובמשנה הוא מכונה "רבי יהודה", בלא הזכרת שם אביו. במשנה לבדה ישנן יותר משש מאות הלכות המובאות בשמו. רבי יהודה נולד באושא, והוא כינס את חכמי הגליל לעירתו ותיקנו בה את "תקנות אושא" המפורסמות. התלמוד במסכת בבא אומר קמא אומר שכל מקום שמוזכר בתלמוד "מעשה בחסיד אחד", הכונה אליו או לרבי יהודה בן בבא. מדוע הוא כונה "ראש המדברים בכל מקום"? כי המלה ציוה שהיא ידבר ראשון בכל מקום. רבי יהודה נפטר בשיבה טובה והניח אחריו בנים גדולים בתורה.**

דף ק"ד: הקרבן שה' אוהב

חז"ל אומרים שהקדוש ברוך הוא מחבב במיוחד קרבן שמובא על ידי עניים, מפני שהם צריכים להתאמץ כדי להקריב קרבן. שיהי אין להם כסף. אמר רבי יצחק: מדוע במסוקי קרבן מנחה נאמר: "ונפש כי תקריב קרבן מנחה" ולגבי יתר הקרבנות לא נאמר ש"נפש" מקריבה אותם? כי אמר הקב"ה: דרכו של העני להביא מנחה, כי אין לו כסף להביא בהמה, לכן הוא מביא מנחת סולת. אני מחשיב זאת כאילו הוא הקריב את נפשו לפני, בגלל המאמץ.

דף ק"ה: "מנחה מיוחדת"

אחת מחמשת סוגי המנחה נקראת "מנחה מיוחדת" מהי מנחה זו ומדוע היא מכונה כה? **מנחת סולת מכונה "מנחה מיוחדת"**, כי את כל סוגי המנחות האחרות התורה מכנה בשם שלשה: מנחת מחבת; מנחת מרחשת; מאפה תנור. אך מנחת סולת מכונה בתורה "מנחה" סתם.

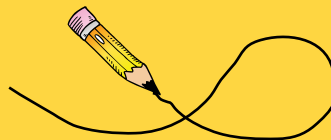
דף ק"ו: קרבן עצים

רבי סובר שאדם שאמר: **"הרי עלי קרבן עצים"**, מביא עצים לבית המקדש ומקריבים אותם על המזבח כמו קרבן - צריד לטחון אותם, לבזוק עליהם מלח כמו קרבן, ולהגיש אותם למזבח. עם העצים מקריבים את כל הקרבנות, שהרי באש שלהם מקטירים את הקרבנות, ולמעמים גם את העצים עצמם מקריבים על המזבח.

מה נכון?

- הקיפו בעיגול את מה שהוא לא סוג של קרבן מנחה:
 - מנחת מחבת
 - מנחת מרחשת
 - מנחת מסוקים
 - מאפה תנור
- הקיפו בעיגול את הקרבן שלא מביאים על חטא:
 - עולה
 - חטאת
 - אשם ודאי
 - אשם תלוי
- הקיפו בעיגול את מה שהוא לא עיטור צבאי:
 - עיטור העוז
 - עיטור אולימפי
 - עיטור הגבורה.

יש לי מושג | תחום שבת

תחום שבת הוא שטח של אלפיים אמה (כקילומטר) מחוץ לעיר או ליישוב, וזהו המקום שעד אליו מותר ללכת בשבת. מי שידוע שירצה בשבת ללכת למקום מרוחק יותר, חייב להניח מבעוד יום "עירוב תחומין", שיאפשר לו ללכת עוד אלפיים אמה.

שאלות השבוע

- מדוע מנחת סולת מכונה "מנחה מיוחדת"?
- מי היה מכריז: "ברקאי", ומדוע עשה זאת?
- מי היה רבו המובהק של רבי יהודה בר אלעאי?
- מהו "קרבן אשם תלוי" ומי היה מביא אותו?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagralla@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

